Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi sähkömarkkinalain muuttamisesta ja eräistä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttöönottoon liittyvistä määräaikaisista toimenpiteistä

Energiateollisuus ry:n lausunto Eduskunnan talousvaliokunnalle

17.9.2021

Energiateollisuus

Ehdotukset sähkömarkkinalain muuttamiseksi

- Sähkömarkkinadirektiivin toimeenpanon johdosta tehtävät muutokset ovat perusteltuja ja vastaavat alan nykykäytäntöjä (22 §)
- Säännökset mittausalueiden välisistä rajapistemittauksista (71 §) sekä velvollisuus käyttää sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palveluita (75 a §)
  - ehdotukset ovat välttämättömiä ja oikeasuhtaisia, jotta datahub voi noudattaa laissa sille annettua tehtävää jakeluverkkojen taseselvityksen laskemisesta
  - taseselvitys puolestaan edellytys, jotta sähkömarkkinoiden tehokas toiminta voidaan järjestää
  - tarvittavaa joustoa tuo mahdollisuus, että verkonhaltija ja kiinteistönhaltija voisivat halutessaan nykykäytännön mukaan sopia, että kiinteistönhaltija järjestää sähköverkon ja kiinteistöverkon välisen rajapistemittauksen
- Velvollisuus rekisteröityä sähkökaupan keskitetyn tiedonvaihdon palvelujen käyttäjäksi (75 a §)
  - datahubin käyttö edellyttää korkeaa datan laatua ja järjestelmien saumatonta yhteensopivuutta
  - datahubin käyttöönottoon siirryttäessä pitää olla varmuus osapuolien valmiudesta ottaa datahub käyttöön
  - voi osaltaan lisätä sähkön vähittäismarkkinoiden toiminnan laatua, kun yhteensopivuus testataan ennen kuin sopimuksia voi tarjota asiakkaille
  - tämä velvollisuus yhdessä käyttöönottojakson kanssa muodostaa kokonaisuuden jolla voidaan pienentää käyttöönottoon liittyviä riskejä

Datahubin käyttöönottojakso

- Viiden kuukauden pituinen käyttöönottojakso on välttämätön onnistuneen ja tavoitteiden mukaisen datahubin käyttöönoton varmistamiseksi
  - Kyseessä on laaja koko sähkön vähittäismarkkinoita ja verkkopalvelua koskeva järjestelmän muutos, joka on toteutettava yhtäaikaisesti kaikkien sähkönmyyjien ja jakeluverkonhaltijoiden osalta
- Säännökset sisältävät tarpeellisia joustomahdollisuuksia
- Tarkka sääntely on välttämätöntä, jotta tarvittavat korjaustoimet ehditään suorittaa mahdollisissa ongelmatilanteissa
  - Selkeät aikarajat ja yksiselitteinen toimintaprosessi edellytys tavoitteiden saavuttamiseksi
- Asiakkaan asema ja keskeytyksetön sähkön saanti on turvattava koko toimialaa koskevassa isossa muutoksessa
  - Energiaviraston uusi toimivaltuus antaa päätös sopimuksien siirtämisestä uudelle myyjälle viimeisenä keinona kannatettava
- Seuraukset sähkönmyyjille ja verkonhaltijoille äärimmäisen kovia, jos ei saavuta valmiutta annetussa ajassa
  - Yhteistyön ja Fingrid Datahub Oy:ltä saatavan tuen merkitys korostuu
- ET ei esitä muutoksia ehdotukseen